

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มซึ่งเป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2544 จำแนกเป็นครูผู้สอน จำนวน 3,480 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 292 คน รวมทั้งสิ้น 3,772 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 511 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 165 คน และครูผู้สอน จำนวน 346 คน จากนั้นจึงสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน แล้วสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการทำงานและวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 68 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวลีเคอร์ท และแบบสอบถามประเภทปลายเปิด (open ended)

ทั้งนี้แบบสอบถามดังกล่าวได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .2862 - .8574 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .9777

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือราชการเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเอง จำนวน 511 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมา 511 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for windows version 10.0.7) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ประสิทธิภาพในการทำงานและวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบค่าที (t-test)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี สรุปสาระสำคัญของการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ผลการวิเคราะห์พบว่า

1.1 ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมมีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน

1.2 ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู ด้านผู้เรียน โดยภาพรวมมีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 15 ข้อ และระดับปานกลาง 17 ข้อ

1.3 ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 20 ข้อ และระดับปานกลาง 3 ข้อ

1.4 ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู ด้านปัจจัย โดยภาพรวมมีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อแล้วพบว่า ทุกข้อมีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามตำแหน่งของข้าราชการครู พบว่า ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า เกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านปัจจัยที่แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผลสำเร็จ

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า เกือบทุกด้านก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านผู้เรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

6.1 ด้านผู้เรียน

6.1.1 ปัญหาสภาพเศรษฐกิจและพื้นฐานทางครอบครัว รวมทั้งการเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครอง

6.1.2 ปัญหาผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา และไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน

6.1.3 ปัญหาผู้เรียนขาดความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณธรรมจริยธรรม

6.1.4 ปัญหาพื้นฐานความพร้อมของผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

6.1.5 ปัญหาการขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย รวมทั้งอาคารสถานที่

6.1.6 ปัญหาสภาพความพร้อมของครูและผู้บริหารโรงเรียน เช่น อายุ ประสบการณ์ ฯลฯ

เป็นสำคัญ

- 6.1.7 ปัญหาขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียน
- 6.1.8 ปัญหาสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน
- 6.1.9 ปัญหากิจกรรมเสริมและงานพิเศษของครูมากเกินไป
- 6.1.10 ปัญหาการขาดแคลนจำนวนครู
- 6.1.11 ปัญหาแหล่งการเรียนรู้มีน้อยและอยู่ห่างไกล
- 6.1.12 ปัญหาการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ
- 6.1.13 ปัญหาความสัมพันธ์และร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- 6.1.14 ปัญหาการขาดเรียนบ่อยและการย้ายถิ่นฐานของผู้เรียน
- 6.1.15 ปัญหาการมีจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนมาก
- 6.1.16 ปัญหาบุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน
- 6.1.17 ปัญหาความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนกับครูไม่ดี
- 6.1.18 ปัญหาผู้เรียนขาดความกล้าแสดงออกและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6.2 ด้านกระบวนการ

- 6.2.1 ปัญหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา
 - 6.2.2 ปัญหาความร่วมมือกันของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา
 - 6.2.3 ปัญหาภาระหน้าที่และงานพิเศษของครูมากเกินไป
 - 6.2.4 ปัญหาการขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และระบบข้อมูลสารสนเทศ
- ที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ

อย่างต่อเนื่อง

- 6.2.5 ปัญหาคุณธรรมจริยธรรมและความร่วมมือกันของครู
- 6.2.6 ปัญหาการขาดแคลนจำนวนบุคลากร
- 6.2.7 ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน
- 6.2.8 ปัญหาการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ
- 6.2.9 ปัญหาครูขาดทักษะการสอนและปฏิบัติงานไม่ตรงกับความถนัด
- 6.2.10 ปัญหาอายุ ประสบการณ์ในการทำงานของครู และการขาดการอบรม
- 6.2.11 ปัญหาสภาพเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมของครอบครัวและสังคม
- 6.2.12 ปัญหาขาดการกำกับ ติดตามและนิเทศอย่างสม่ำเสมอ
- 6.2.13 ปัญหาการมีแหล่งการเรียนรู้มีน้อยและไม่พอเพียง
- 6.2.14 ปัญหาครูขาดการวางแผนการเรียนการสอนและการทำงานที่เก็บหลักฐาน

6.2.15 ปัญหาสภาพความแตกต่างของผู้เรียน

6.3 ด้านปัจจัย

6.3.1 ปัญหาการขาดแคลนจำนวนบุคลากร

6.3.2 ปัญหาการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอ

6.3.3 ปัญหาการขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและอาคารสถานที่

6.3.4 ปัญหาครูขาดความรู้ ความสามารถและความถนัดตรงกับงานที่ปฏิบัติ

6.3.5 ปัญหาครูมีภาระงานและกิจกรรมเสริมมากเกินไป

6.3.6 ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพ

6.3.7 ปัญหาครูขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการปฏิรูปการศึกษา

6.3.8 ปัญหาครูขาดความรับผิดชอบและศรัทธาในอาชีพครู

6.3.9 ปัญหาสภาพเศรษฐกิจ

6.3.10 ปัญหาการขาดความร่วมมือกันของหมู่คณะบุคลากร

6.3.11 ปัญหาการขาดภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้

6.3.12 ปัญหาการอบรมและการพัฒนาบุคลากรจัดไม่ต่อเนื่อง

6.3.13 ปัญหาบุคลากรขาดขวัญและกำลังใจ

6.3.14 ปัญหาการมีจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนมาก

6.3.15 ปัญหาการขาดความร่วมมือสนับสนุนกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดชลบุรี สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดชลบุรี มีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่ดีและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรา 48 ที่ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกัน

คุณภาพภายนอก นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่าช่วงนี้เป็นช่วงปฏิรูปการศึกษา ทำให้ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรีมีความกระตือรือร้น และพัฒนางานกันมากขึ้น เพื่อให้งานได้ตามมาตรฐานการศึกษาและมีคุณภาพ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนมีหลักการจัดการที่ดี มีการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดมศักดิ์ ภาระพุดติ (2532) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานเร่งรัด คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประจักษ์ เขาทอง (2541) ศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา พวงสวัสดิ์ (2541, หน้า 238) พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 อยู่ในระดับมาก และเหตุผลที่สำคัญอีกประการอาจเป็นเพราะว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นงานที่ถูกกำหนดให้ถือเป็นภารกิจที่จำเป็นที่โรงเรียนและสถาบันการศึกษาจะต้องดำเนินการเรื่องมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ดังนั้นจึงทำให้การปฏิบัติงานมีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านผู้เรียน มีผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานระดับมาก 15 ข้อ และระดับปานกลาง 17 ข้อ ทั้งนี้เนื่องมาจากครูมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ โดยครูมุ่งจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดแนวความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การมุ่งเน้นยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวทางของการปฏิรูปการศึกษา และเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 (2542, หน้า 22) ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษาในมาตรา 22 ให้ความสำคัญกับผู้เรียนโดยกำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา พ.ศ. 2537 (2539, หน้า 13) กล่าวว่า การพัฒนาผู้เรียนเป็นการใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหา ความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียน

แต่ละคนอย่างเป็นระบบ โดยการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเต็มขีดความสามารถของแต่ละคน

นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบว่า ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาในด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ รวมทั้งผู้เรียนสามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์อย่างถูกต้องด้วยตนเองที่ประสบความสำเร็จน้อย ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจมีสาเหตุมาจากผู้เรียนบางคนยังขาดการฝึกฝนทักษะทางด้านการคิดวิเคราะห์ และครูบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดแนวความคิดสร้างสรรค์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นได้ หรือครูยังยึดติดกับวิธีการสอนแบบเดิม ๆ ที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงทำให้ประสบความสำเร็จน้อยในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้

1.2 ด้านกระบวนการ มีผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานในระดับมาก 20 ข้อ และระดับปานกลาง 3 ข้อ ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเป็นเพราะสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรีได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาครูเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการสอนและการปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน กล่าวคือ จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ซาวด์แลป และนวัตกรรมประกอบการเรียนการสอน เพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทให้เป็นครูผู้สอนในแนวใหม่ มีการจัดกิจกรรมโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง สามารถเลือกกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์ มีการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ครูได้รับความรู้ ความเข้าใจกระบวนการจากการประชุมสัมมนา และนำไปสู่การปฏิบัติจริงในการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี คิดอย่างเป็นระบบ รู้จักการสังเกตพิจารณา วิเคราะห์หาทางเลือก สามารถค้นคว้าหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถจดจำได้ดี และมีความหมายต่อผู้เรียนอย่างมาก (วัฒนาพร ระงับทุกข์, 2540, หน้า 21) นอกจากนี้อาจเป็นเพราะนโยบายการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เพราะความสามัคคีจะช่วยทำให้การปฏิบัติงานมีความสำเร็จ ดังที่ ยนต์ ชุ่มจิต (2539, หน้า 7) ได้กล่าวว่า ความสามัคคีระหว่างครูกับครูด้วยกันมีความสำคัญต่อการสอนและการพัฒนาอาชีพครู เพราะครูที่สอนอยู่ในสถานศึกษาเดียวกัน เปรียบเสมือนบุคคลในครอบครัวเดียวกัน หากสมาชิกในครอบครัวเดียวกันมีความสามัคคีกัน งานต่าง ๆ ก็จะสำเร็จไปได้อย่างมีคุณภาพ และจากผลการวิจัยของ วิสุทธิ ราตรี

(2532, หน้า 110) พบว่า โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานนั้น จะมีชาวบ้านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี หน่วยงานต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนด้วยดี และหมู่บ้านเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสูง มีการทำงานเป็นกลุ่มร่วมทีมเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุมชนมีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี

นอกจากนี้จากการวิจัยยังพบว่า ในด้านกระบวนการการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจที่ประสบความสำเร็จน้อยนั้น อาจเนื่องมาจากครูบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมไปถึงยังไม่มีทักษะเทคนิควิธีการที่ดีที่ยึดติดกับวิธีการสอนแบบเดิม จึงทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นทำให้ผู้เรียนไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และไม่รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ สำหรับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จน้อย อาจมีสาเหตุมาจากในบางชุมชนบุคคลในชุมชนยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับการจัดการศึกษา รวมทั้งแหล่งการเรียนรู้มีน้อยหรืออยู่ไกลจากชุมชนและที่สำคัญครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะการนำเศษวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ เป็นสื่อที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ด้านปัจจัย มีผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความสำเร็จการปฏิบัติงานระดับมาก 9 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเป็นผู้นำและมีความเป็นประชาธิปไตย จึงทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหารอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีชัย กนิษฐานพวงษ์ (2533, หน้า 63) พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม ด้านการใช้แผนอย่างมีคุณภาพ ด้านการกระตุ้นบุคลากรและด้านการประสานความร่วมมืออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุพล สมปาง (2543, หน้า 38) พบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหาร และการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในการสอนของครู และอาจเป็นเพราะผู้บริหารและบุคลากรมีความเข้าใจที่แท้จริงในนโยบายต่าง ๆ ของหน่วยงานต้นสังกัด บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในชุมชน และคณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน รัฐบาลและหน้าที่ของตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชาติ บัวทอง (2541, หน้า 121) พบว่า

บุคลากรในโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยครู นักเรียน และนักการภารโรงต่างก็มีความสำคัญและให้ความร่วมมือในการปรับปรุงโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งชุมชนมีบทบาทสำคัญช่วยจัดการศึกษา เกื้อหนุนด้านปัจจัยต่าง ๆ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ได้รับการมอบหมายงานตรงกับความถนัด และความสามารถของตน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา พวงสวัสดิ์ (2541, หน้า 32) พบว่าการสร้างทีมงานร่วมกัน และแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้ผลงานที่ออกมามีประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากที่สุดกับโรงเรียนมากที่สุดในการทำงานแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะ มีความแตกต่างกัน จำเป็นต้องเลือกสรร มอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ ตรงความถนัดของแต่ละบุคคล

นอกจากนี้จากการวิจัยยังพบว่า ในด้านปัจจัยการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา คือ การมีจำนวนครูเพียงพอหรือมีตามเกณฑ์ที่ประสบผลสำเร็จน้อยนั้น อาจเนื่องมาจากทางรัฐพยายามลดบุคลากรลงเพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพเล็กลงและเพื่อเป็นการช่วยประหยัดงบประมาณ โดยการให้ข้าราชการครูออกจากราชการก่อนเกษียณอายุในช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงทำให้โรงเรียนโดยส่วนใหญ่ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรีมีปัญหาการขาดแคลนครูหรือมีจำนวนครูไม่เพียงพอกับห้องเรียน สำหรับสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ ประสบความสำเร็จน้อย ทั้งนี้อาจมาจากสาเหตุงบประมาณที่ได้จัดสรรมานั้นมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถซื้อหรือจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเหมาะสมได้ เพราะภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยที่ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น ราคาของที่ใช้ในการทำสื่อก็เพิ่มราคาขึ้นตามไปด้วย

2. ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยจำแนกตามตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการทำงานและวุฒิการศึกษา

2.1 จากสมมติฐานการวิจัย ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้เรียนและด้านกระบวนการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี รับนโยบายต่าง ๆ เป็นผู้วางโครงการมีแนวความคิดที่กว้างไกลหรือมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลจึงมองเห็นผลระดับที่สูงกว่าและมีอำนาจในการตัดสินใจสั่งการต่าง ๆ รวมทั้งเป็นผู้นำในการปฏิบัติงาน ส่วนครูเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกระทำอยู่

ตลอดเวลาในด้านเตรียมการสอน ทำสื่อ อบรมสั่งสอน ตลอดจนการแก้ปัญหาทำให้มองเห็นผลต่างกัน และขาดอำนาจสั่งการ จึงทำให้การปฏิบัติงานมีผลสำเร็จแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กัลยาณี ปฎิมาพรเทพ (2539, หน้า 12) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีโอกาสได้รับรู้เกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ แล้วนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่น ซึ่งครูเป็นผู้ปฏิบัติและลงมือกระทำ ดังนั้นจึงเกิดความชำนาญ ความรอบรู้ต่างกัน

สำหรับด้านปัจจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นต่อผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ได้มีการดำเนินงานร่วมกัน และต่างก็ได้รับรู้แนวนโยบายการปฏิบัติ คำชี้แจงของผู้บริหาร และหน่วยงานต้นสังกัด ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด จากการอบรม จากเอกสาร ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ จนมีความเห็นต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527, หน้า 17) กล่าวว่า บุคคลที่ได้รับความรู้ในสิ่งที่ไม่แตกต่างกัน ความคิดเห็นย่อมไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการและด้านปัจจัยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านผู้เรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ทุกขนาดมีการปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่มโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยพยายามดำเนินการปรับปรุง ส่งเสริมงานวิชาการของทุกโรงเรียนในกลุ่มให้พัฒนาขึ้น จึงทำให้จำนวนครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดต่าง ๆ มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการเท่าเทียมกัน และรับทราบนโยบายเดียวกัน สำหรับในด้านงบประมาณ ทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ก็ได้จัดสรรให้โรงเรียนขนาดต่าง ๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ และเสมอภาคตามความจำเป็นของแต่ละขนาดโรงเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียนอยู่แล้ว ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527, หน้า 117) ได้กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนทุกขนาดในสัดส่วนเดียวกัน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, หน้า 33) ได้กล่าวว่า ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้โรงเรียนประถมศึกษา รวมกันเป็นกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนทุกขนาดโรงเรียนจำนวน 7 – 10 โรงเรียน ตามสภาพภูมิประเทศ เพื่อให้โรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติงาน ร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนทุกขนาดได้รับการนิเทศ กำกับติดตาม การดำเนินงาน

การประกันคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องเช่นเดียวกันทุกโรงเรียน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประหยัด เมธยะกุล (2539) พบว่า โรงเรียนขนาดต่างกันครูวิชาการ มีทรรศนะต่อการปฏิบัติงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 ไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้เรียนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ แสดงว่าผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางแตกต่างกัน โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกัน ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิกัร ประพันธ์ (2544, หน้า 109) พบว่า การดำเนินงานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านสุขศึกษาในโรงเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีผลการปฏิบัติงานแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ในด้านผู้เรียน ก็เนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนน้อย ข้าราชการครูในโรงเรียนสามารถพัฒนาผู้เรียนได้มากกว่า โดยสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างใกล้ชิดและดูแลได้ทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ (2523, หน้า 110) พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กสอนได้ผลสมบูรณ์กว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เนื่องจากครูที่ทำหน้าที่สอนสอนได้ดีในโรงเรียนขนาดเล็ก คือ ครูประจำชั้นของเด็กนักเรียนที่เป็นผู้ใกล้ชิดและรับรู้สภาพปัญหาของเด็กอีกทั้งยังสามารถติดตามผลการเรียนการสอนได้ดีกว่าครูในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

2.3 ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยย่อมที่จะมีความกระตือรือร้นปรับปรุงตนเอง ค้นคว้าหาความรู้ อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองอ่อน ปัดดาวโร (2536) ได้ทำการวิจัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยหรือไม่มีประสบการณ์ในการสอนมาก่อนเลย จึงต้องอาศัยการ

ค้นคว้าเอกสารหลักสูตร คู่มือครู การเข้ารับการอบรมสัมมนาที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น ตลอดจนขอแนะนำศึกษาดูงานจากโรงเรียนพี่เลี้ยง จึงมีความกระตือรือร้นเอาใจใส่ในการดำเนินงานและการเรียนการสอนเป็นพิเศษ

2.4 ผลการเปรียบเทียบผลสำเร็จการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากการปัจจุบันมีการประเมินคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียน จึงทำให้ครูต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 มาตรา 52 มีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม และมีการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นถ้าข้าราชการครูได้รับการพัฒนาตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ก็ทำให้ผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนิกรณ์ ศิวรานนท์ (2542, หน้า ๓) พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนระหว่างครูที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงและครูที่มีวุฒิทางการศึกษาดำไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2539, หน้า 81) กล่าวไว้ว่า ความก้าวหน้าเทคโนโลยีและการสื่อสารช่วยให้นุคลากรทางการศึกษามีโอกาสที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองได้ จึงน่าจะช่วยลดความแตกต่างระบบความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติอันเกิดขึ้นเนื่องจากวุฒิการศึกษาได้

3. ปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานที่ทำให้ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษามีอยู่หลายประการ สำหรับปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานด้านผู้เรียนที่พบได้แก่

ปัญหาทางสภาพเศรษฐกิจและพื้นฐานทางครอบครัว เช่น ความยากจน ครอบครัวหย่าร้าง รวมทั้งผู้ปกครองไม่ได้ดูแลเอาใจใส่กับผู้เรียน ความพร้อมและความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนขาดความตระหนักในหน้าที่ ขาดความรับผิดชอบ ขาดคุณธรรม จริยธรรม ขาดความกล้าแสดงออกและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ขาดแคลนงบประมาณ ขาดสื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงภาระหน้าที่ของครูมากเกินไป และขาดแคลนครู

ปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการที่พบ ได้แก่ ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของหลักสูตร เทคนิควิธีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขาดแคลนงบประมาณ สื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงขาดแคลนบุคลากร ขาดการกำกับ ติดตามนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และภาระหน้าที่นอกเหนือจากงานสอนของครูมากเกินไป รวมทั้งชุมชนยังไม่ให้ความร่วมมือและยังไม่รู้จักบทบาทของตนเองต่อการจัดการศึกษา

ปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานด้านปัจจัยที่พบ ได้แก่ การขาดแคลนบุคลากร บุคลากรปฏิบัติงานไม่ตรงความถนัดและความสามารถ รวมทั้งการขาดแคลนงบประมาณ ขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ภาระงานนอกเหนือจากงานสอนของครูมากเกินไป การบริหารงานที่ไม่มีประสิทธิภาพรวมถึงการขาดความร่วมมือกันในหมู่คณะ นอกจากนี้ครูยังขาด ความรับผิดชอบ ขาดความศรัทธาในอาชีพครู ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และชุมชนยังไม่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นดังนี้

1. ด้านผู้เรียน จากการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ รวมถึงผู้เรียนสามารถสรุป ประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์อย่างถูกต้องด้วยตนเอง ประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรีควรตระหนักถึงคุณภาพดังกล่าวของผู้เรียน โดยการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

2. ด้านกระบวนการ จากการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้น ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประสบความสำเร็จอยู่ใน ระดับน้อย ดังนั้นทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรีควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ กับครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูมีความรู้และทักษะในเรื่องดังกล่าว

3. ด้านปัจจัย พบว่า การมีจำนวนครูตามเกณฑ์และมีสื่อการเรียนการสอนเหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้ ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นทางสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรีควรจัดสรรทรัพยากรบุคลากร และงบประมาณให้เพียงพอับความต้องการของ โรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศเพื่อดูภาพรวมและรายด้าน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของข้าราชการครู
3. ควรศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในแต่ละมาตรฐานการศึกษา เพื่อจะได้ทราบแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา